

School for Teachers
Училище за учители

КЛАСНАТА СТАЯ КАТО МЯСТО ЗА ЧЕТЕНЕ¹⁾

Даниела Станева

Средно училище с преподаване на немски език „Фридрих Шилер“ – Русе

Резюме. Текстът представя работа по междуучилищен проект „Прочети ме!“, реализиран през учебната 2016/2017 г. Представени са нетрадиционни подходи и техники за насърчаване на четенето сред учениците от начален етап в над 100 училища от различни населени места в страната. Включени са и дейности, реализирани с учениците от III^a клас на СУПНЕ, свързани с развиване на умения за творческо писане, като неразделна част от разбирането на автора за понятието грамотност.

Keywords: inter-school initiative; non-traditional approach; encourage; primary school students; creative writing skills; literacy.

Насърчаването на четенето сред малките ученици е от изключително значение за бъдещото им личностно, духовно и интелектуално развитие. В съвременния дигитален свят книгата все по-често бива изоставена на етажерката у дома, в класната или училищната библиотека. Децата предпочитат интерактивността на мобилните устройства и все по-рядко посягат сами към книгата. Затова насърчаването на четенето се превръща в предизвикателство пред учителите и те все по-често са принудени да търсят нестандартни подходи, за да привлекат учениците към книгата и да се опитат да ги сприятят. Все по-често групи хора се обединяват около тази идея и организират кампании, посветени на четенето и книгите. А като резултат – всеки „извоюван“ читател е малка победа над компютъра.

През първата година на децата в училище бяха извършени редица дейности, които имаха за цел да ги запознаят с книгите и да им покажат радостта от общуването с тях. Акцията „Подари книга“ бе извършена в следбукварния период, когато малките ученици започваха да се учат да четат. Всяко дете донесе книжка от къщи. Така в класната стая се оформи малка библиотека с цветни и интересни детски книжки. Първите, които започнаха да ги четат, бяха децата, които имаха някакви начални четивни умения. Всяко от тях получи специално направен книгоразделител и читателски картон, в който записахме прочетените книги. Тази дейност стимулира останалите първокласници и ускори процеса на ограмотяване. Всяко дете искаше да

получи правото да взема книжка още в часа по четене, и така се стремеше да прочете бързо, гладко и правилно новия текст в букварчето. До края на учебната година почти всички книжки бяха прочетени от целия клас. Четивната техника на децата се подобри значително, наблюдаваше се все по-често присъствие на книжки в раниците им. Всяко от тях се стремеше да донесе най-красивата и интересна книжка от дома си и да я покаже на съучениците си. Учебната година завърши с традиционен „Празник на буквите“, в който специално място бе отделено на любимите приказни герои и книгите. В края децата получиха подарък книга.

Мислейки под какъв надслов да продължим през следващата година, реших да направя ъгъл в класната стая, който да „приюти“ книгите и техните читатели. В единия ъгъл на стаята на стената е поставено голямо дърво. Под него е оформен кът за четене. Дървото се запълва цветovo според сезоните, като през всеки от тях четем произведения, свързани с конкретния сезон.

Реализацията протече през четири етапа:

- „Книги с дъх на лято“;
- „Приказки под падащи листа“;
- „Снежни приключения с любими герои“;
- „Да посрещнем пролетта“.

Учебната година започна с представяне на проекта и споделяне на впечатления от прочетени книги през лятото. Всяко дете получи листенце, на което записа името си, заглавие на прочетена книга и нейния автор. Преди да закачим листа на дървото, ученикът представя записаната книга и убеждава останалите да я прочетат. Децата добавяха листа при всяка представена прочетена книга. По този начин през годината листата на дървото се увеличаваха съобразно прочетените от децата книги. Така дървото сменяше облика си през различните сезони – от зелените летни листа, през топлите цветове на есента, снежинките през зимата, а през пролетта се закичи с нацъфтели розови цветове. Дейността беше обявена като конкурсна – имаше награди за децата, прочели най-много книжки.

След създаването на класната библиотека бяха организирани кампании за обогатяването ѝ с нови книги. Всеки донесе книга от дома си. Включихме се в инициативата „Стара хартия за нова книга“. С общи усилия класът събра и предаде около 150 кг хартия, в замяна на което получихме 20 нови книги за класната библиотека. Четенето продължава. Децата с радост се включиха в „Читателската щафета“ и спечелиха значки и грамоти. Включиме се и в инициативата „Пътуващите сандъчета“ на ББИА, в която детски книги „пътуват“ към своите читатели в училища, библиотеки, читалища. Третокласниците се наслаждаваха на 18 книги, които гостуваха в класната стая в рамките на два месеца, а после отпътуваха към следващия град. За поддържането на библиотеката се грижеше класният библиотекар. Той се избираше на ротационен

принцип. Така всички деца през годината изпълняваха длъжността и се запознаха с отговорностите ѝ.

Проектът се хареса на учениците и реших да споделя идеята с колеги от други училища от различни населени места в България. Създадох групата „Прочети ме!“, в която членуват 840

начални учители, библиотекари, книжари, хора, свързани с книгите. В навечерието на 1-ви ноември съвместно с Българска асоциация по четене обявихме инициатива за подготвяне на читателски кътове в класните стаи и съревнование между класовете за най-много прочетени книги. Започнахме дейности за осъществяване на проекта.

За кратко време десетки класове подготвиха и споделиха направените проекти. Всеки учител помисли за система, чрез която да се измерва напредъкът в четенето и отчитане на прочетените книги. Така в класните стаи се разлисиха дървета, тръгнаха влакчета, полетяха пеперуди, разцъфтяха цветя. Периодично в групата се качваше информация за инициативи, организирани от класовете – посещения на библиотеки, срещи с писатели, направени от децата презентации за запознаване с книги или творчество на различни автори. Една от атрактивните дейности бе отправянето на предизвикателства към ученици от друго училище да прочетат определена книга и да отговорят на поставен въпрос. Така се получи едно виртуално общуване сред деца от около 100 различни паралелки в страната.

По време на обявената от МОН Национална седмица на четенето с колегите изготвихме програма за Седмичата и всеки ден споделяхме резултата от предвидената дейност. Организирани бяха различни конкурси – за най-добър четец, по краснопис, илюстрация по детска книга или изработване на корица за книга. Един от дните бе посветен на творческото писане, когато децата влязоха в ролята на малки писатели и създадоха свои приказки, които направиха в книжки. Проведени бяха интервюта с родители за техни любими книги, организираха се „Музеи на книгата“, в които децата донесоха книги от времето на своите родители, баби, дядовци. Проведен бе „Маратон на четенето“, през който известни

публични личности прочетоха любимите си книги на учениците. Седмичата завърши с обявяване на победителите и раздаване на награди.

Дейностите продължиха през цялата учебна година. Учениците продължиха да представят книги, да ги разменят помежду си. Една атрактивна дейност бе „Пусни книга на свобода“. Всяко от децата донесе и представи книга, която е прочело. Оформихме кът, където подредихме книгите с етикет „Книга на свобода“, и всеки можеше да избере и да вземе за прочит една от тях.

В навечерието на 24-ти май бе извършено преброяване на прочетените книги от участниците в Проекта. Статистиката показва, че в инициативата активно са участвали над 1600 ученици, а броят на прочетените отчетени книги е 6398. И то при положение че не всички прочетени книги са отбелязани в читателски картони или по дръвчета, защото много деца прочетоха доста дебели книги, но не ги записаха никъде и не ги четеха заради бройката. Победители-те получиха книги за награда, а всички участници – грамоти.

В заключение бих споделила радостта си от постигнатите резултати. Не всички деца четат, но повечето са приели книгата като част от ежедневието си. Тя присъства в ученическата раница, в класната стая, в домовете им. Четенето може да бъде стимулирано! Мисията е възможна!

NOTES/БЕЛЕЖКИ

1. „Имало едно време под дървото за четене...“ е проект на учениците от III^д клас от СУПНЕ „Фридрих Шилер“.

THE CLASS ROOM AS A PLACE FOR READING

Abstract. The text presents the activities on an inter-school initiative “Read Me!”, realized during the school year 2016/2017. Non-traditional approaches and techniques are introduced to encourage reading among primary school students in more than 100 schools from different localities in Bulgaria. Included are also activities, realized with pupils from the 3d class, related to the development of creative writing skills as an integral part of the author’s understanding of the notion of literacy.

✉ **Ms. Daniela Staneva**

Teacher– Primary School Stage
Friedrich Schiller German Language School
Ruse, Bulgaria
E-mail: dstaneva@abv.bg